

ترجمه: معصومه خیرآبادی

چگونه سخنرانی کنیم که حوصله شنوندگان سر نرود؟

شنیدن سخنرانی را ندارند. به مناسبت‌های مختلف، کارشناسان و صاحب‌نظران با حضور در رسانه‌ها یا همایش‌ها سخنرانی ایراد می‌نمایند، اولیای مدرسه با حضور در جایگاه به سخنرانی می‌پردازند و معلمان برای این منظور از کلاس درس استفاده می‌کنند. به نظر شما چنین برنامه‌هایی چه قدر با استقبال مواجه می‌شوند و تأثیر کلام سخنوران به چه میزان بر روی شنوندگان ماندگار است؟

جلسات خسته‌کننده

معمولاً میزان توجه افراد شرکت‌کننده در سخنرانی‌ها کم است و سطح اطلاعات آن‌ها پس از شنیدن سخنرانی، به اندازه مورد انتظار افزایش نمی‌یابد. اگر سخنرانی طولانی باشد، با گذشت زمان رفته رفته از تعداد حضار کاسته می‌شود. در بسیاری از موارد، سخنرانی ناظم مدرسه در مراسم صبحگاه لزوماً به اجرای بهتر مقررات منجر نخواهد شد. حتی

سخنرانی مادر باره
یک موضوع بیش از ۱۵
دقیقه طول نکشد

چندی پیش یکی از برنامه‌های تلویزیونی اقدام به پخش تصاویری از افراد شرکت‌کننده در همایش‌ها می‌کرد که هنگام شنیدن سخنرانی به خواب رفته بودند. به نظر می‌رسد افراد تحمل

والدین تمایلی به حضور در جلسات مدرسه و شنیدن حرف‌های تکراری ندارند. ممکن است هر یک از ما این موقعیت را تجربه کرده باشیم که در زمان دانش‌آموزی سر بعضی از کلاس‌ها خوابمان برده یا برای شنیدن صدای زنگ و رها شدن از رنج شنیدن یک سخنرانی طولانی لحظه‌شماری کنیم.

ویژگی‌های سخنرانی

یک سخنران چه نکاتی را باید رعایت کند تا بتواند مخاطبان را نسبت به موضوع علاقه‌مند نموده و آن‌ها را با خود همراه کند؟ یک سخنرانی چه ویژگی‌هایی باید داشته باشد تا قابل تحمل و اثربخش باشد؟ دیناه تریم پس از سال‌ها تدریس، تجربیات خود در این زمینه را در قالب راهکارهایی ارائه نموده که در ادامه به آن‌ها می‌پردازیم:

* تا حد ممکن سخنان خود را کوتاه بیان کنیم. باید توجه داشته باشیم سخنرانی ما درباره یک موضوع بیش از ۱۵ دقیقه طول نکشد. بهتر است طوری زمان‌بندی کنیم که هر ۱۵ دقیقه موضوع بحث تغییر کند. هر چه قدر سخنرانی کوتاه‌تر باشد، مخاطبان کمتر احساس بی‌حوصلگی کرده و بیشتر توجه نشان می‌دهند.

* نشستن طولانی مدت باعث خواب‌آلودگی می‌شود. بنابراین بهتر است زمان‌بندی ما شامل فعالیت‌هایی باشد که مخاطبان را به تحرک وادارد یا آن‌ها را وارد بحث‌های گروهی کند.

* اگرچه موضوع مورد بحث باید هر ۱۵ دقیقه تغییر کند، اما لازم است قبل از پرداختن به موضوع جدید، بحث قبلی را به سرانجام برسانیم. نیمه‌کاره رها کردن موضوع و وارد شدن به موضوعی دیگر رشته کلام را بریده، سردرگمی و درنهایت بی‌حوصلگی ایجاد می‌کند. به منظور تمرکز بر موضوع اصلی، داشتن یک طرح موضوع واضح لازم است. هم‌چنین می‌توان از روش خلاصه کردن و تعیین رئوس مطالب نیز بهره برد.

* تا حد امکان موضوعات مورد بحث را به زندگی روزمره نزدیک کنیم تا قابل فهم باشند. حتی هنگام تدریس معادله چندمجهولی در کلاس ریاضی باید بکوشیم آن را با دانش پیشین، تجربیات و علایق دانش‌آموزان هماهنگ کنیم. ملموس کردن مطالب

دشوار، توجه مخاطبان را جلب کرده و میزان درک آن‌ها را افزایش می‌دهد.

* شنونده بودن حوصله افراد را سر می‌برد. بنابراین بهتر است از آنان سؤال بپرسیم و به آن‌ها فرصت صحبت کردن بدهیم. با مشارکت دادن شرکت‌کنندگان در سخنرانی (یا دانش‌آموزان در ارائه درس) آن‌ها را با خود همراه خواهید کرد.

* از جذابیت‌های دیداری بهره ببریم. افراد دوست دارند هنگام شنیدن یک مطلب، تصاویر مربوط به آن را نگاه کنند. این روش می‌تواند به عنوان راهی طبیعی برای جلب توجه مخاطبان در هر سخنرانی مورد استفاده قرار بگیرد. بنابراین در صورت امکان می‌توانیم اسلایدهایی در قالب PowerPoint تهیه کنیم که هنگام ارائه موضوع به نمایش درآیند. استفاده از عکس‌ها، پوسرها و تصاویر رنگی به جای به کارگیری کلمات بی‌شمار، در مخاطبان انگیزه‌ای برای شنیدن ایجاد می‌کند.

* در محل سخنرانی (یا کلاس درس) حرکت کنیم. به جای ثابت ماندن در جلو کلاس یا محل تریبون، بهتر است در سرتاسر محوطه قدم بزنیم. اگر نیاز داریم مطالبی را روی تخته بنویسیم، بهتر است از یک داوطلب کمک بگیریم. در این صورت، مجبور نخواهیم بود در یک نقطه به طور ثابت قرار داشته باشیم. حرکت کردن در بین شنوندگان از بی‌حوصلگی آن‌ها جلوگیری کرده و علاقه به شنیدن را افزایش می‌دهد. قدم زدن در بین دانش‌آموزان هنگام صحبت کردن با آن‌ها، باعث جلب توجه بیشتر می‌شود.

○ نظر شما درباره این مطلب چیست؟

منبع

مطلب فوق ترجمه مقاله‌ای است با عنوان «۶ راه جذاب نمودن سخنرانی» (Six Ways to Make a Classroom Lecture Interesting) نوشته دیناه تریم (Diane Trim) در سال ۲۰۱۰ و برگرفته از وبگاه insidetheschool.com. وبگاه مذکور با هدف توجه به نیازهای معلمان، توسط شرکتی با همین نام اداره می‌شود.

دیناه تریم به عنوان مدیر تحریریه این وبگاه، معلمی کارآموده است. وی به دو زبان انگلیسی و فرانسه تسلط دارد و در دبیرستان انگلیسی و روزنامه‌نگاری تدریس می‌کند. وی مسئولیت تهیه محتوای این وبگاه که شامل تهیه متون، فیلم‌های ویدئویی و مشاوره می‌شود را بر عهده دارد. تریم مشاوره‌هایی ترتیب می‌دهد که مسائل رایج معلمان را مورد بررسی قرار می‌دهند، از تجربیات شخصی استفاده می‌کنند و به برنامه‌های کاربردی تحقیقات انجام شده در روش‌های فعلی آموزشی می‌پردازند.

در محل سخنرانی (یا کلاس درس) حرکت کنیم. به جای ثابت ماندن در جلو کلاس یا محل تریبون، بهتر است در سرتاسر محوطه قدم بزنیم